Protocol geneesmiddelenverstrekking

<u>Geneesmiddelenverstrekking Binnenmeer</u>

Door de ouders van kinderen van de Binnenmeer kan de vraag gesteld worden of er geneesmiddelen toegediend kunnen worden aan hun kind.
Dit protocol is opgesteld om misverstanden te voorkomen. Het is belangrijk dat zowel ouders als de school weten hoe zij moeten handelen en welke verantwoordelijkheden waar liggen.

Belangrijke vragen hierbij zijn:
Om welk geneesmiddel gaat het?
Hoe moeten ze worden toegediend?

Geneesmiddelen op recept

Kinderen kunnen geneesmiddelen voorgeschreven krijgen door een huisarts of specialist. Dit zijn dus middelen die ***op recept*** voorgeschreven worden. Ouders mogen allerlei geneesmiddelen aan hun kinderen toedienen. Als het kind deze middelen ook nodig heeft gedurende het verblijf op school, dan moeten de ouders hun 'zeggenschap' over deze toediening overdragen aan de school. Hierbij valt met name te denken pillen, drankjes en zalven. Om problemen te voorkomen leggen wij dit *schriftelijk* vast in een overeenkomst.

Geneesmiddelen niet op recept
Ouders kunnen ook vragen om hun kind geneesmiddelen toe te dienen die *niet op recept* verkregen zijn. Deze geneesmiddelen hebben de ouders zelf bij een apotheek of drogist gekocht. Deze 'zelfzorgmiddelen' kunnen echter minder onschuldig zijn dan men vaak denkt. Om problemen te voorkomen leggen wij dit ***schriftelijk*** vast in een overeenkomst.

Medicijnen toedienen
Om te kunnen beslissen of je geneesmiddelen toe wilt dienen, moet je weten hoe ze toegediend moeten worden. Een schriftelijke instructie, waarin staat beschreven welke medewerkers welke geneesmiddelen toedienen, dient aanwezig te zijn.
Niet alle geneesmiddelen kunnen toegediend worden door de school.
In de Handleiding Kwaliteitsstelsel Kinderopvang (VUGA/VOG) staat in Deel G beschreven wat het kader is waarin geneesmiddelen toegediend kunnen worden. Daarnaast zijn er diverse medische handelingen die alleen door gekwalificeerde bevoegde beroepsbeoefenaren (b.v. arts, verpleegkundige) uitgevoerd mogen worden. Dit betekent bijvoorbeeld dat het toedienen van een injectie voorbehouden is aan deze beroepsbeoefenaren, leerkrachten mogen dat niet geven, ook als de ouders het zelf wel doen.
Dit is geregeld in de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG). (zie deel 2)

Desondanks kunnen kinderen met dergelijke geneesmiddelen wel door ons worden opgevangen. Er moet dan wel aan een aantal voorwaarden worden voldaan, zoals voldoende deskundig en bekwaam personeel (kan zowel intern als extern geregeld worden met bijvoorbeeld de thuiszorg).

Overwegingen en aandachtspunten

Overwegingen en aandachtspunten die voor ons belangrijk zijn bij het toedienen van geneesmiddelen op recept en zelfzorgmiddelen zonder recept:

1. Wij dienen het geneesmiddel/zelfzorgmiddel alleen toe op specifiek verzoek van ouders/verzorgers.(*) Er kan volstaan worden met de *originele* verpakking van het middel, *mits* daarop voldoende is aangegeven;
   - hoeveel van,
   - wanneer
   - en op welke wijze

   de medicatie toegediend moet worden.
   Als het geneesmiddel is afgeleverd door een Nederlandse apotheker ligt er altijd een rechtsgeldig recept van een Nederlandse arts aan ten grondslag. Een schriftelijke verklaring van de arts is praktisch niet altijd haalbaar als de geneesmiddelen maar gedurende een beperkte tijd behoeven te worden toegediend, en de termijn al verstreken is voor het voorschrift ontvangen is.

   In Nederland toegelaten geneesmiddelen zijn herkenbaar aan de aanduiding 'RVG….'. Met een volgnummer op de verpakking. Homeopathische geneesmiddelen zijn herkenbaar aan een RHV nummer. Bij twijfel (bijvoorbeeld indien de ouders onvoldoende duidelijkheid over de deugdelijkheid van de therapie kunnen geven) zou de groepsleiding van het centrum contact moeten leggen met de behandelend arts en/ of de apotheker. Door deze mogelijkheid in de overeenkomst op te nemen, is het niet nodig daar apart toestemming voor te vragen

2. De geneesmiddelen/ zelfzorgmiddelen moeten *altijd* in de originele verpakking aangeleverd en bewaard worden (dus *nooit* overdoen in een andere verpakking).

3. Bewaar de *originele* bijsluiter van het geneesmiddel/zelfzorgmiddel in de verpakking die op school ligt. Werk niet met een kopie, want bijsluiters worden regelmatig aangepast. Neem nota van de inhoud van de bijsluiter.
   - Bij medicatie op doktersvoorschrift: indien er een verschil lijkt te bestaan tussen het doktersvoorschrift en de bijsluiter, overleg dan eerst met de arts alvorens het geneesmiddel toe te dienen of vraag de ouders om een schriftelijke verklaring van de arts over de gewenste toediening. *Bij twijfel dienen wij het geneesmiddel niet toe!*

   - Bij zelfzorgmedicatie: indien er sprake is van een discrepantie tussen bijsluiter en de wijze van toediening die door de ouders wordt gevraagd, dient het zelfzorgmiddel niet door leerkrachten te worden toegediend. In het geval van zelfzorg medicatie dient de door de ouders verzochte wijze van toediening altijd overeen te komen met de tekst van de bijsluiter.

4. Maak afspraken over wie het geneesmiddel/zelfzorgmiddel zal toedienen. Alleen de daartoe aangewezen medewerkers kunnen de medicatie toedienen. Er dient schriftelijk vastgelegd te worden wie verantwoordelijk is voor het uitdelen van de geneesmiddelen en indien - b.v. i.v.m. parttime werken - meer medewerkers met de toediending belast zijn, ook op welke dag en voor welke groep. Dit wordt opgenomen in de overeenkomst toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek. De directie of locatiemanager is verantwoordelijk voor het opstellen en bewaken van deze procedure.

5. Er dient een schriftelijke procedure aanwezig te zijn hoe gehandeld moet worden in geval van een calamiteit met een geneesmiddel/ zelfzorgmiddel (als het b.v. verkeerd wordt toegediend, het verkeerde medicijn wordt gegeven, of het middel fout bewaard is) inclusief telefoonnummers wie in welk geval gewaarschuwd dient te worden.

   Kinderen met ernstige allergieën waarbij een epipen moet worden gebruikt in geval van een anafylactische reactie, zijn ouders verplicht het actieplan van de anafylactische vereniging in te vullen via de webwinkel en deze aan school te overhandigen. Deze wordt op een duidelijk zichtbare plek gehangen/gelegd, zodat in geval van nood gehandeld kan worden volgens het actieplan. Ouders zijn zelf verantwoordelijk om het actieplan actueel te houden. De leerkracht kan de ouders hiervoor de volgende weblink toesturen . https://www.anafylaxis.nl/leven-met-kans-op-anafylaxie/voorlichting-cursus-training-de-menuonderdelen-worden-nog-ingevuld/het-actieplan-bij-anafylaxie/

6. Alle geneesmiddelen/ zelfzorgmiddelen die op enige tijd worden toegediend, dienen genoteerd te worden op een overzichtslijst met de naam van het kind waar het geneesmiddel voor is bedoeld.

7. Verantwoord het toedienen m.b.v. een *aftekenlijst*: degene die het middel toedient zet een paraaf. Deze lijsten dienen zorgvuldig bewaard te worden (en niet voor 'onbevoegden' toegankelijk te zijn). De overzichtslijst van de actuele geneesmiddelen en de lijst waarop wordt afgetekend voor de toediening moet bij voorkeur dezelfde lijst zijn. (Een aantal apotheekinformatiesystemen kan dergelijke lijsten uitprinten voor gebruik in het kindercentrum. Men kan hierover bij de apotheek inlichtingen inwinnen.) De lijsten moeten bewaard worden totdat ze niet meer bruikbaar zijn – bij wijziging van therapie of als de lijst vol of verouderd is. Belangrijk is dat wijzigingen zeer zorgvuldig worden aangebracht en geparafeerd. In het geval van geneesmiddelen op recept kan bij wijzigingen de apotheek gevraagd worden een nieuwe (accurate en volledige) uitdraai te leveren.

8. Bewaar het geneesmiddel/zelfzorgmiddel adequaat: in de koelkast of in een afgesloten kast, buiten het bereik van kinderen en/ of onbevoegden. Geneesmiddelen waarop niet staat dat ze in de koelkast moeten worden bewaard, mogen daar ook niet worden opgeslagen. Controleer de uiterste gebruiksdatum regelmatig. Overtollige en verlopen geneesmiddelen retourneren aan de ouders.

9. Als er geneesmiddelen in de koelkast bewaard moeten worden, moet er ook een koelkast aanwezig zijn. Het middel alleen voor kortdurend gebruik uit de koelkast halen. De temperatuur dient bewaakt te worden m.b.v. een min.-max. thermometer. De temperatuur dient tussen de 4-8ºC te zijn. Deze dagelijks controleren. Indien een koelkast ontbreekt, kan en mag een dergelijk geneesmiddel nooit in de school worden toegediend, tenzij de ouders/verzorgers bereid zijn het geneesmiddel zelf te halen en te brengen.

10. Laat de ouders voordoen hoe het geneesmiddel/zelfzorgmiddel het beste gegeven kan worden of pleeg overleg hierover. Leg deze instructie schriftelijk vast.

11. Vul wijzigingen (over dosering, tijdstip, etc.) in op de overeenkomst en pas de aftekenlijst en de evaluatiedatum aan.

12. Ga na of jezelf bekend bent met het ziektebeeld of de diagnose, zodat de uitreiking van een geneesmiddel in een context geplaatst kan worden.

13. Zorg dat de naam en telefoonnummer van de arts en apotheek van het kind bekend zijn, zodat deze als achterwacht kunnen fungeren, indien ouders/ verzorgers onverhoopt niet direct bereikbaar zijn.

14. Laat de ouders een nieuw geneesmiddel/zelfzorgmiddel altijd eerst thuis gebruiken.

15. Dient het geneesmiddel/zelfzorgmiddel alleen toe als de betrokken ouder/verzorger zelf niet in staat is het middel op het voorgeschreven tijdstip toe te dienen.

16. Laat een formulier 'Overeenkomst gebruik geneesmiddelen' volledig invullen en ondertekenen.

17. Dien het geneesmiddel/zelfzorgmiddel alleen toe als het dagelijkse ritme van de groep en een goede zorg voor de andere kinderen op de groep niet belemmerd wordt.

(*) Het op eigen initiatief geven van geneesmiddelen/zelfzorgmiddelen, betekent dat je zelf de diagnose stelt. Het stellen van een diagnose is voorbehouden aan een arts. Bovendien ben je niet op de hoogte van eventuele bijwerkingen.
Het geven van bijvoorbeeld paracetamol wordt daarom afgeraden hoewel dit in feite een zelfzorg middel is. Voor het geven van een paracetamol en andere incidentele toedieningen kan een 'zo nodig, maximaal, per….' afspraak gemaakt worden. Deze afspraak moet schriftelijk vastgelegd worden.

Uitgeest, februari 2020